

Zakaj si DUTB puli lase zaradi некоč kronskega dragulja

Večerova preiskovalna zgodba (4)

Cetrty del Večerove preiskovalne zgodbe o zlomu mariborske nadškofije: kako je T-2 po seriji neverjetnih "naključij" za smešno vsoto pristal pri gorenjskem podjetniku

VASJA JAGER
JURE STOJAN

Ko se je leta 2011 sesedel gospodarski imperij mariborske nadškofije, je bilo ogorčenje javnosti sorazmerno z njegovimi dolgi. Toda sredi vala izbruhov razočaranja in jeze je imel vsaj en človek razloge za zadovoljstvo. Podjetnik **Jure Krč** se je iz (pod)izvajalca T-2 povzpел do lastnika družbe, s katero se je pravzaprav začel propad Zvona Ena in Zvona Dva. Način, na katerega se je razpletla zgodba z njuno največjo naložbo, vzbujajo kopico sumov o zakonitosti postopkov in danes jezi tako nekdanje **male delničarje** Zvonov kot DUTB.

T-2 se je v zgodovino vpisal kot firma, katere padec je pretrgal podjetniško verigo Nadškofije Maribor in razgalil vse razsežnosti njenih neuspešnih poslov. Pa je vse skupaj na začetku delovalo še precej nedolžno; javnost T-2 oziroma nadškofiji ni zamerila prevelikih apetitov pri projektih, ki so jih financirale predvsem državne banke, temveč ponujanje pornografskih vsebin na njenih frekvencah. Vik in krik sta segla tudi do Vatikana, škofje pa so delali vse, da bi škandal čim prej pomirili.

"Moralni lik Cerkve pred dobičkom"

Tako je 3. januarja 2008 v prostorih Nadškofije Maribor bil sestanek, na katerem je rešitev iskala ugledna zasedba, ki so jo poleg mariborskega nadškofa Franca Krambergerja in celjskega ter murskosoboškega škofa Antona Stresa in Marjana Turnška sestavljali še **Mirko Krašovec** v imenu Gospodarstva Rast ter predstavniki T-2 in obeh Zvonov. "Moral-

ni lik Cerkve mora biti pred vsakim dobičkom," so sklenili. Na osnovi sklepov sestanka so kmalu zatem T-2 v celoti prenesli iz osrednje nadškofijske družbe Gospodarstvo Rast na holding Zvon Ena, pornografija pa je izginila iz nabora programov. Vendar je bilo že prepozno.

Kot smo v Večeru pisali včeraj, je Vatikan takrat že poslal v Slovenijo svoje revizorje, zbrane okoli luksemburškega podjetja Haasberg Trading v lasti veleposlanika malteškega viteškega reda v Sloveniji **Huga von Windischgraetza**. Njihova naloga: temeljito pregledati T-2 in njegove posle. Ter čim prej poiskati kupca zanj. Toda menedžerji mariborske nadškofije nad mislijo, da bi se odpovedali firmi, na katero so stavili skoraj vse, niso bili preveč navdušeni; junija 2009 so - menda na ogorčenje Svetega sedeža - po hitrem postopku odpovedali pogodbo s Haasbergom.

Nerazčiščeni računi

V tistem času je T-2 še veljala za družbo z veliko perspektivo. Podjetje je bilo sredi gradnje optičnega omrežja, s katerim naj bi prevzelo primat nad področjem komunikacij pri nas; obenem so kovali tudi že načrte za prodor v tujino. Gradnjo optike so v pomembni meri financirale banke na čelu z državno NLB, ki so T-2 posodile 120 milijonov evrov, še 115 milijonov pa je v družbo vložil njen lastnik Zvon Ena, ki si je denar spet po večini sposodil pri bankah. Omrežje se je širilo, število naročnikov naraščalo in zdelo se je, da je vse v najlepšem redu. Idilo so kvarili le spori z glavnim izvajalcem del, družbo Gratel v lasti Jureta Krča.

Prve težave so se začele v letu 2008. Banke niso izpolnile obljube, da bodo za izgradnjo optike dale še 80 milijonov evrov in T-2 je začel zamujati s plačili del, ki jih je zanj opravil Krčev Gratel. Dela so se obračunavala tako, da so izvajalcu sproti plačevali ocenjeno vrednost opravljenih posegov, na koncu pa naj bi potegnili črto in pogledali, kakšna je situacija. Tako bi T-2 bodisi izplačal izvajalcu dela, ki

morda niso ostala poravnana po časnih računih, če pa bi nadzor ugotovil, da je Gratel že spotoma prejel preveč denarja, pa naj bi na koncu Gratel preplačilo vrnil. Toda Jure Krč je na koncu vztrajal, da mu T-2 dolguje ogromno, kar dobrih 70 milijonov evrov. Da bi zavaroval svoje domnevne terjatve, se je začel Gratel v zemljiški knjigi vpisovati na omrežje, ki ga je zgradil.

Zamenjava pred dogovorom z bankami

"Položaj je bil bizaren," se spominja takratni predsednik uprave T-2 **Matevž Turk**. "Izvajalec nam je pred našimi očmi poskusil prevzeti lastnino, ki je bila last T-2. Tega nismo mogli dopustiti." Družba je Gratel pregnala iz svojega omrežja šele s pomočjo sodišča jeseni 2009. Poleg tega je Turkova uprava naročila pregled del, ki jih je opravili Gratel, in izkazalo se je, da znaten del zaračunanih posegov sploh ni bil opravljen, revizija na določenem odseku omrežja pa je pokazala, da približno vsak četrti zaračunan priključek sploh ni bil priključen na omrežje. Tako je T-2 prišel do ugotovitve, da Gratelu dolguje bistveno manj od zahtevanih 70 milijonov, a Krč ni popustil. In imel je zaveznika - na roko mu je šel tudi lastnik T-2, holding Zvon Ena.

Septembra 2009 so Turka odstavili s položaja predsednika uprave T-2, čeprav mu je uspelo stabilizirati situacijo, doseči dogovor z bankami upnicami ter zagotoviti nekaj dodatnega denarja za dokončanje omrežja; okoli 30 milijonov naj bi bila zagotovila SID banka. Ravno ta teden je T-2 začel uporabljati Telekomovo omrežje (do zdaj je Simobilovo), čeprav je v času Matevža Turka T-2 zaradi omejevanja konkurence vložil kar 130 milijonov težko odškodninsko tožbo. A poteze Turka so bile za Zvon Ena očitno premalo in novi predsednik uprave T-2 je postal **Uroš Rožič**.

Po menjavi priznanje terjatev

Mandat novega šefa T-2 sta zaznamovali dve potezi, ki padeta v oči. Prva je bila takojšnje priznanje vseh

Page: 5

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 1360 cm2

2 / 4

dolgov do Gratel. Druga pa oslabitev premoženja, ki je usodno pripomogla k temu, da je kapital T-2 padel pod raven plačilne sposobnosti. Družba je namreč do takrat projekt optičnega omrežja vrednotila po velikih vrednostih; po naših neuradnih podatkih so zgolj na osnovi računov, ki jih je T-2 plačal za opravljena dela, to premoženje cenili na vsaj 150 milijonov evrov. Za nameček je - tako naši viri - morala LHB Frankfurt, hčerinska banka NLB, ki je bila v konzorciju posojilodajalk, na pritisk nemških regulatorjev naročiti cenitev premoženja firme, ki jo je opravil KPMG. Ta revizija naj bi bila vrednost T-2 ocenila na 360 milijonov evrov. A kasneje sta cenilca **Janez Kratnar** in **Slavko Stošički**, ki ju je naročila Rožičeva uprava, 30. septembra 2010 ocenila jedro T-2, zastavljeno omrežje, in presodila, da je to vredno le 55 milijonov.

S tem se je premoženje T-2 naenkrat izkazalo za precej manj vredno, kar je skopalo luknjo v bilancah družbe. Zvon Ena, ki se je na tej točki že sam utapljal pod težo kreditov, je podjetje panično poskušal prodati. Poleg vrste svetovalcev, ki so skušali najti kupca, je na tem področju posebej zanimivo delo malo znanega mariborskega podjetnika **Miodraga Kotlajića**. Pravzaprav ni povsem neznan, vsaj ne za približno 200 štajerskih družin, ki naj bi jih bila njegova družba Brezlična zvestoba naplahtala s podpisi pogodb o priključitvi na elektronske komunikacije, kar je zdaj v predkazenskem postopku. Kotlajić, ki naj bi bil delal za špansko podružnico mobilnega operaterja Vega (v Sloveniji naj bi bil z njim povezan tudi hišni odvetnik T-2 **Miro Senica**), bi moral posredovati pri prodaji T-2 španski Telefonic, pri čemer je imel po pogodbi, ki jo hranimo v uredništvu, zagotovljenih 3000 evrov mesečnega plačila in 85 tisočakov nagrade v primeru sklenitve posla. A dela, pričakovano, ni opravil.

Usodni trije dnevi

Tako je T-2 ostal brez strateškega lastnika in na koncu pristal v prisilni poravnavi. V tej je Juretu Krču oziroma njegovemu Gratelu končno uspelo unovčiti svoj adut in prek nikoli nedvoumno dokazanih terjatev prevzeti podjetje. Čeprav naj bi bila že revizija vatikanskih pooblaščenec okoli luksemburškega Haasberga pokazala, da je del Gratelovih zahtev neupravičen. In četudi so ogorčeni mali vlagatelji Zvona Ena, združeni v Društvu **malih** delničarjev, prek predsednika **Rajka Stankovića** opozarjali

na nevarnost, da so to fiktivni posli. In četudi so v prisilni poravnavi trije upniki z Gorenjsko banko na čelu spodbijali Gratelove terjatve. Pomagalo ni nič; upraviteljica **Milena Sisinger** je priznala 71 milijonov evrov obveznosti T-2 do družbe Jureta Krča.

Operacija je bila končana z manevrom, kot mu v Sloveniji do tistega trenutka še nismo bili priča. Upniki T-2 z Gratelom na čelu so izkoristili takrat še povsem novo možnost, ki jo je omogočala zakonodaja, in razlastili dotedanjega lastnika, Zvon Ena. Istočasno so dobili možnost, da s svojimi vložki dokapitalizirajo T-2 in si zagotovijo ustrezen del lastništva. Kar je v največji meri izkoristil Gratel, ki je kot največji upnik lahko vplačal največ kapitala - dobrih 300 tisočakov. In tako je Jure Krč 29. aprila 2011 za zgolj to vsoto prevzel T-2, za katerega naj bi bil švicarski Telekom na vrhuncu delovanja družbe tri leta poprej ponujal več sto milijonov evrov. Pa še drobna zanimivost: predpisani rok za vplačilo kapitalskih vložkov je bil osem dni, zaradi vikendov in praznika (dan upora proti okupatorju) pa so imeli upniki v praksi na voljo vsega tri dni.

Skoraj je poklical policijo

Pri dokapitalizaciji je želel sodelovati tudi stari lastnik, Zvon Ena. Tokrat je želel vplačati 600 tisočakov, kar bi mu omogočilo, da bi povozil Gratel in obdržal lastništvo nad T-2. A ni šlo. "Upniški odbor je podal pozitivno mnenje, upraviteljica pa negativno in sodišče nam ni izdalo ustreznega sklepa," je 25. maja 2011 v pismu sedanjemu mariborskemu nadškofu, takrat pa že sanatorju posledice zloma nadškofije **Alojzu Cviklu**, ki ga je Vatikan postavil za novega ravnatelja gospodarske uprave Nadškofije Maribor, razočarano razlagal predsednik uprave Zvona Ena **Simon Zdolšek**. "Žal nam več od tega ni bilo dovoljeno storiti," je sklenil. Tako je Zvon izpadel iz boja za T-2, ki je pripadel Juretu Krču.

"Razočaran in žalosten sem. Po mojem mnenju je šlo za umazano in vnaprej dogovorjeno igro, vendar ne morem ničesar dokazati," nam je dejal dolgoletni svetovalec uprave T-2 **Miran Kramberger**, ki velja za idejnega očeta firme in avtorja zamisli o gradnji optičnega omrežja.

Krčev T-2 pa očitke zavrača in glede spornih terjatev pravi, da "so bila vsa dela dejansko opravljena, za kar obstajajo vsa ustrezna dokazila in dokumentacija, kar je v postopku prisilne poravnave priznala tudi upravi-

teljica." Obenem pa priznavajo, da T-2, odkar ga je prevzel Krč, ni opravil revizije del, ki mu jih je zaračunal Gratel. Krčev prevzem lastništva je že v letu 2010 skušal preprečiti Kramberger, ko so na skupščini glasovali o sklepu, po katerem bi Gratel lahko terjatve spremenil v lastništvo. Takrat naj bi bil Kramberger sredi zasedanja vstal in izjavil, da bo v tem primeru nemudoma poklical policijo. A to so stori-li drugi.

Kazenska prijava NLB?

Poleg Društva **malih delničarjev**, ki je na tožilstvo poslalo ovadbo zaradi Gratelovih potez, je po naših informacijah s kazensko prijavo ukrepala tudi največja upnica T-2, državna banka NLB. Ta naj bi šele naknadno posumila, da je novi lastnik družbe utegnil izigrati konzorcij bank, ki so sprva pristale na zanje po vsej verjetnosti škodljiv načrt prisilne poravnave, ki jim ga je po uspešnem prevzemu T-2 predložil Krč. V njem je bilo namreč določeno, da jim bo T-2 do leta 2014 povrnil 55 milijonov, kolikor naj bi po že omenjeni cenitvi dobil s prodajo optičnega omrežja. To je pomenilo, da se banke lahko poplačajo le iz premoženja, ki pa ga ne morejo prodati ne one ne T-2; zaradi nejasnih pravil in zmede v zemljiški knjigi do danes namreč ni nedvoumno jasno, kdo je lastnik katerega dela širokopasovnega omrežja. Kar so menda vsi vpleteni ugotovili šele januarja 2013, ko je NLB skušala zaseči to infrastrukturo, potem pa se je izkazalo, da "zastavne pravice bank niso veljavno urejene zaradi pomanjkljivosti v notarskih zapisih", kot so nam pojasnili na T-2.

Tako NLB s prijavi na policijo zvoni po toči, saj so bankirji sami pristali na načrt prisilke, v kateri so se tako grdo opekli. Pa tudi za luknje v notarskih zapisih, skozi katere jim je spolzelo optično omrežje, nosijo svoj del odgovornosti. Poleg tega je NLB svojo veliko priložnost zamudila že, ko se je držala ob strani ob razlastnitvenju Zvona in dokapitalizaciji T-2; če bi takrat vplačala vsega par sto tisočakov, bi danes lahko razpolagala z družbo, v katero je namenila skupaj 95 milijonov evrov. Sploh pa bi NLB lahko do popolnega nadzora nad T-2 prišla še po drugi poti in že kot upnica Zvona Ena preprosto zasegla delnice T-2, ki jih je ta zastavil pri njej. Vendar ni storila nič od tega.

Prelomljene zaveze bankam

Zmešnjavo, v katero so se ujele držav-

Page: 5

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 1360 cm2

3 / 4

ne banke, skuša zdaj počistiti DUTB, ki je z davkoplačevalskim denarjem od posojilodajalk odkupila terjatve do T-2. In kmalu ugotovila, v kakšen položaj so se državne banke zapletle v prisilni poravnavi T-2. Vozel je tako imenovana slaba banka skušala presekatlansko jesen, ko je vložila zahtevo za stečaj T-2, katerega cilj je bil po naših informacijah izriniti Krča in prodati firmo strateškemu lastniku, ne da bi njeno poslovanje vmes zastalo. Toda Krč - ta je vmes že prenesel T-2 na svoje drugo podjetje, družbo Garnol - je imel srečo; sodišče je zahtevke DUTB sicer najprej sprejelo, nato pa ga zaradi administrativne napake nekaj tednov kasneje preklicalo.

Da prvotni dogovor o prisilni poravnavi ne drži več in da slaba banka denarja od T-2 ne bo videla še več let, so nam potrdili tudi v Krčevi družbi: "Ker DUTB nima pravilno in pravno veljavnih ustanovljenih zastavnih pravic nad predmetnim premoženjem T-2, ji je onemogočeno poplačilo z odprodajo tega premoženja. DUTB bo tako morala deliti usodo navadnih upnikov, ki bodo dobili poplačanih 44 odstotkov svojih terjatev do 24. februarja 2021."

*Padec T-2
je pretrgal
nadškofijsko
podjetniško verigo
in razgalil
razsežnosti njenih
neuspešnih poslov*

**V PONEDELJEK
V VEČERU**

Usodni dotik Lea Ivanjka.

Zakaj je znani Mariborčan pomembno ime v zgodbi o zlomu nadškofije?

Kaj je počel in kako brisal sledi?

Jauševc: Pomagal sem mu, a ne pri NLB

Med zaveznike Jureta Krča sodi bivši direktor Slovenske razvojne družbe (SRD) **Uroš Korže**, ki je bil po poročanju Financ Krčev ključni finančni svetovalec. Z Gorenjcem, ki je prevzel T-2, pa si je blizu tudi dolgoletni glavni tajnik stranke SD **Uroš Jauševc**, ki je bil posebno vpliven v času vlade **Borut Pahorja** (november 2008-februar 2012); ravno v tem času je Krč tudi postal lastnik T-2. Jauševc nam je potrdil, da podjetnika, ki je bil tudi donator SD, pozna že deset let, navedbe naših virov, da je lobiral zanj med drugim v NLB, pa je zavrnil z obrazložitvijo, da "nisem lobiral, ker nisem lobist". Je pa dodal, da "sem mu pomagal, v kolikor sem mu lahko - kot sem vsakomur, ki me je prosil. Konkretno v NLB pa ne." **(vj)**

Zaradi T-2 naj bi poleg Društva malih delničarjev kazensko prijavo podala tudi NLB. (Tit Košir)

Page: 5

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 1360 cm2

4 / 4

Zapisnik
s sestanka, ki se je odvijal v prostorih Nadškofije Maribor, dne 03.01.2008

Prisotni:

- dr. Kramberger Franc, Nadškofija Maribor - nadškof
- dr. Štumpf Peter, Nadškofija Maribor - generalni vikar
- dr. Stres Anton, Škofija Celje - škof
- dr. Turnšek Marjan, Škofija Murska Sobota - škof
- g. Krašovec Mirko, Rast d.o.o. - predsednik uprave
- g. Kramberger Miran, T-2 d.o.o. - predstavnik
- g. Zdolšek Simon, Zvon ena holding d.d. - predsednik uprave
- g. Ješovnik Franc, Zvon dva holding d.d. - predsednik uprave

Tema sestanka: T-2 d.o.o. v Mariboru - programska shema

- Družba T-2 d.o.o. ima v svojem programskem paketu, ki ga prodaja po enotni ceni tudi, šest pornografskih programov
- Ustanovitelji družbe T-2 d.o.o. niso bili pred ustanovitvijo, niti pozneje, opozorjeni na to, da bodo v distribuciji tudi pornografski TV programi
- Moralni lik cerkve mora biti pred vsakim dobičkom
- Na prejeta novinarska vprašanja glede umika Mariborske nadškofije iz združbe T-2 d.o.o. bomo odgovorili:
 - » Mariborska Nadškofija se umika iz lastništva T-2 d.o.o. in ne bomo dodajali nobenih dodatnih informacij več

Zapisal:
Franc Ješovnik

Faksimile zapisnika s sestanka po izbruhu afere s pornografskimi vsebinami na T-2, kar je vzbudilo tudi pozornost Vatikana.

Jure Krč, ki je najprej za T-2 gradil optično omrežje, je na koncu po nizu dogodkov za majhen denar postal lastnik te družbe. (Robert Balen)